

ที่ปรึกษา

Advisory Board

รองศาสตราจารย์อศวิณี หวานจริง
คณบดีคณะจิตรศิลป์
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Associate Professor Asawinee Wanjing
Dean, Faculty of Fine Arts
Chiang Mai University, Chiang Mai

รองศาสตราจารย์ ดร.รณรงค์ อนันตสันต์
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Associate Professor Rongkakorn Anantasanta, D.F.A.
Deputy Dean for Academic Affairs, Faculty of Fine Arts
Chiang Mai University, Chiang Mai

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชชัย หงษ์แพง
ผู้ช่วยคณบดี
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Assistant Professor Thatchai Hongphaeng
Assistant Dean, Faculty of Fine Arts
Chiang Mai University, Chiang Mai

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรกฎ ไกรักษ์
หัวหน้าภาควิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Assistant Professor Korakot Jairak, D.F.A.
Head of Department of Media Arts and Design
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

ศาสตราจารย์เกียรติคุณรสนิน กาสต์
ภาควิชาทัศนศิลป์
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Emeritus Professor Rossalin Garst
Department of Visual Arts
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลองเดช คูพานุมต
ภาควิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Associate Professor Chalongdej Kuphanumat, Ph.D.
Department of Media Arts and Design
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชญา สุ่มจินดา
ภาควิชาศิลปะไทย
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Assistant Professor Pitchaya Soomjinda
Department of Thai Art
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

กองบรรณาธิการ

Editors

บรรณาธิการ

Editor

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ หม่อมหลวงสุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์
ภาควิชาศิลปะไทย
คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Emeritus Professor M.L. Surasawasdi Sooksawasdi
Department of Thai Art
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

กองบรรณาธิการฝ่ายวิชาการ

Editorial for Academic Affairs

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สันติ เล็กสุขุม
สาขาวิชาการบริหารศิลปะและวัฒนธรรม
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Emeritus Professor Santi Leksukhum, Ph.D.
Department of Arts and Cultural Administration
Faculty of Fine and Applied Arts, Burapha University, Chon Buri

ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง
ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

Emeritus Professor Preecha Thaonthong
Department of Thai Art, Faculty of Painting Sculpture
and Graphic Arts, Silpakorn University, Bangkok

ศาสตราจารย์เกียรติคุณสุรพล ดำริห์กุล
ภาควิชาศิลปะไทย
คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Emeritus Professor Surapol Damrikul
Department of Thai Art
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอิทธิพล ตั้งโฉลก
ภาควิชาจิตรกรรม คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

Emeritus Professor Itthipol Thangchalok
Department of Painting, Faculty of Painting Sculpture
and Graphic Arts, Silpakorn University, Bangkok

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ปิริยะ ไกรฤกษ์
มูลนิธิปิริยะ ไกรฤกษ์ กรุงเทพมหานคร

Professor Piriya Krairiksh, Ph.D.
Piriya Krairiksh Foundation, Bangkok

ศาสตราจารย์ ดร.พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง
ภาควิชาอนุศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Professor Pornsanong Vongsingthong, Ph.D.
Department of Creative Arts, Faculty of Fine and Applied Arts
Chulalongkorn University, Bangkok

ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย สายสิงห์
ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ
คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

Professor Sakchai Saisingha, Ph.D.
Department of Art History, Faculty of Archaeology
Silpakorn University, Bangkok

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนารณ

ภาควิชาจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Professor Kiattisak Chanonnart

Department of Fine Arts, Faculty of Architecture

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok

ศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Professor Vichoke Mukdamanee

Faculty of Painting, Sculpture and Graphic Arts

Silpakorn University, Bangkok

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา หงษ์อุเทน

ภาควิชาทฤษฎีศิลป์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Associate Professor Krisana Honguten, Ph.D.

Department of Art Theory, Faculty of Painting Sculpture

and Graphic Arts, Silpakorn University, Bangkok

รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี

ภาควิชาดนตรีและการแสดง

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor Chalernsak Pikulsri, Ph.D.

Department of Music and Performing Arts

Faculty of Fine and Applied Arts

Khon Kaen University, Khon Kaen

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี ประกิตนันทการ

ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Associate Professor Chatri Prakitnonthakan, Ph.D.

Department of Related Art

Faculty of Architecture, Silpakorn University, Bangkok

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกรี เกษรเกศรา

ภาควิชาทัศนศิลป์

คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Associate Professor Sugree Gasornngatsara, Ph.D.

Department of Visual Arts

Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันต์ สุวัจนารินทร์

สำนักวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Assistant Professor Sant Suwatcharapinun, Ph.D.

Department of Architecture

Faculty of Architecture, Chiang Mai University, Chiang Mai

อาจารย์ ดร.สายันต์ แดงกลม

ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

Sayan Daengklom, Ph.D.

Lecturer, Department of Art History

Faculty of Archaeology, Silpakorn University, Bangkok

Editors

กองบรรณาธิการฝ่ายประสานงาน

เมวิกา หาญกล้า

หัวหน้างานบริหารงานวิจัย บริการวิชาการ และวิเทศสัมพันธ์
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Editorial Coordinator

Meviga Han-gla

Head of Research Administration, Academic Services
and International Relations Section
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

สายชล นพพันธุ์

พนักงานปฏิบัติงาน
งานบริหารงานวิจัย บริการวิชาการ และวิเทศสัมพันธ์
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Saichon Noppa

Officer of Research Administration, Academic Services
and International Relations Section
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

เสาวนีย์ ทิพนเนตร

พนักงานปฏิบัติงาน
งานบริหารงานวิจัย บริการวิชาการ และวิเทศสัมพันธ์
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Saowanee Tippayanet

Officer of Research Administration, Academic Services
and International Relations Section
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

กองบรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรม

อาจารย์กิตติ ไชยพาน

ภาควิชาศิลปะไทย
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Editorial for Artwork

Kitti Chaiyaparn

Lecturer, Department of Thai Art
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความประจำฉบับ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ หม่อมหลวงสุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ ภาควิชาศิลปะไทย คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Emeritus Professor M.L. Surasawasdi Sooksawasdi Department of Thai Art Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai
ศาสตราจารย์เกียรติคุณสุรพล ดำริห์กุล คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Emeritus Professor Suraphon Damrikul Faculty of Fine Arts Chiang Mai University, Chiang Mai
รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	Associate Professor Chalernsak Pikulsri, Ph.D. Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University
รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย ปิฎกรัษต์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	Associate Professor Narongchai Pidokrajt, Ph.D. College of Music, Mahidol University, Bangkok
รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุตสังข์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	Associate Professor Nirat Soodsang, Ph.D. Faculty of Architecture, Naresuan University, Phitsanulok
รองศาสตราจารย์ ดร.ปานฉัตต์ อินทร์คง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	Associate Professor Panchat Inkong, Ph.D. Faculty of fine and applied arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, Pathumthani
รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐไท พรเจริญ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	Assistant Professor Ratthai Poencharoen, Ph.D. Faculty of Decorative Arts, Silpakorn University, Bangkok
รองศาสตราจารย์ ดร.วรลัญจก์ บุญยสุรัตน์ คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Associate Professor Worralun Boonyasurat, Ph.D. Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai
รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	Associate Professor Suppakorn Disatapundhu, Ph.D. Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University, Bangkok

Peer-Reviewer

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกรี เกษรเกศรา
ภาควิชาทัศนศิลป์
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Associate Professor Sugree Gasorngatsara, Ph.D.
Department of Visual Arts
Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, Chiang Mai

รองศาสตราจารย์สุธี คุณาวิชยานนท์
คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

Associate Professor Sutee Hunavichayanont
Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts,
Silpakorn University, Bangkok

รองศาสตราจารย์อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Associate Professor Ariya Kitticaharoenwiwat
Faculty of Architecture,
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทวัน จันทร
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Assistant Professor Vitawan Chanthone, Ph.D.
Fine and Applied Arts,
Thammasat University, Bangkok

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร รอดบุญ
คณะจิตรศิลป์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Assistant Professor Somporn Rodboon
Faculty of Fine Arts
Chiang Mai University, Chiang Mai

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจิตรศิลป์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2562 ประกอบด้วยบทความ 8 เรื่อง เรื่องที่ 1 คือ “พัฒนาการทางวัฒนธรรมของเมืองโบราณเวียงละกอน: ข้อมูลใหม่จากการขุดค้นทางโบราณคดีที่วัดปงสนุกเหนือ” เขียนโดย เมธิ เมธาสีทธิ สุขสำเร็จ กล่าวถึงพัฒนาการทางวัฒนธรรมของเมืองโบราณเวียงละกอนซึ่งมีการอยู่อาศัย 2 ระยะ โบราณวัตถุที่พบยังแสดงถึงความสัมพันธ์ของชุมชนโบราณในเขตลุ่มแม่น้ำวังตอนบนกับชุมชนในแอ่งที่ราบเชิงใหม่-ลำพูน

บทความเรื่องที่ 2 คือ “การสร้างสรรค์ประติมากรรมตกแต่งเมืองร่วมสมัย สุขภาพวิถีไทย” เขียนโดย อรุณ วานิชกร เป็นการศึกษาเรื่องราวความเป็นมาของภูมิปัญญาด้านสุขภาพของไทย สร้างแรงบันดาลใจมาสู่การออกแบบ และสร้างสรรค์หุ่นจำลองต้นแบบประติมากรรมร่วมสมัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพด้วยวิถีไทย

เรื่องที่ 3 คือ “คุณค่าของพิธีกรรมเลี้ยงผีเจ้าพ่อขุนตานกับการแก้ปัญหาของชุมชนผู้ใช้น้ำแม่ตานในจังหวัดลำปาง” เขียนโดย ภาณุวัฒน์ ชัยชนะ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ เน้นถึงภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่ผ่านมามาตลอดช่วงประวัติศาสตร์มนุษยชาติ และความเกี่ยวเนื่องทางวัฒนธรรมระหว่างชุมชนประเพณีนิยมกับแหล่งธรรมชาติ ทั้งยังเป็นการสำรวจการจัดการร่วมกัน และการอนุรักษ์ภูมิทัศน์วัฒนธรรมและความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนการส่งผ่านรูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมมาสู่ปัจจุบัน

บทความเรื่องที่ 4 คือ “แนวคิดและการปฏิบัติของการแทรกแซงด้วยการออกแบบ” เขียนโดยปรัชญาคัมภีรานนท์ เป็นการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการแทรกแซงด้วยการออกแบบ เพื่อให้สถานการณ์นั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

บทความเรื่องที่ 5 คือ “วัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีไทใหญ่ประเภทเครื่องดีและเครื่องเป่าในเมืองเชียงตุง รัฐชาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา” เขียนโดย ภัทรระ คมขำ เป็นการศึกษาลักษณะทางกายภาพ จังหวะ กลวิธีการบรรเลงเครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีและเครื่องเป่า และรวบรวมวิเคราะห์ทำนองเพลงที่มีความเกี่ยวข้อง

เรื่องที่ 6 คือ “การพัฒนาผ้าไหมให้มีสมบัติทำความสะอาดตัวเองเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกาย” เขียนโดย นัสดาวดี บุญญะเดช และวลัยกร นิตยพัฒน์ กล่าวถึงจุดมุ่งหมายเพื่อตกแต่งสำเร็จ (finishing) ผ้าไหมทอยกดอก กลุ่มทอฝ้ายก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้มีสมบัติทำความสะอาดตัวเองได้ (self-cleaning) ด้วยวัสดุเชิงประกอบไทเทเนียมไดออกไซด์และซิลิกาไดออกไซด์ เพื่อพัฒนาออกแบบผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทเครื่องประกอบการแต่งกาย

บทความเรื่องที่ 7 คือ “จ่าง แซ่ตั้ง ยังมีอะไรให้ศึกษา?” เขียนโดย นวภู แซ่ตั้ง เป็นการทบทวนงานศึกษาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับจ่างในบริบทศิลปะสมัยใหม่ โดยเฉพาะในประเด็นศิลปินชายขอบในประวัติศาสตร์ศิลปนิพนธ์กระแสหลัก

บทความเรื่องที่ 8 คือ “โครงการพัฒนาผ้าทอมือด้วยการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและหน้าที่การใช้งาน: กรณีศึกษา จังหวัดราชบุรี” เขียนโดย วิทวัน จันทร เกี่ยวกับการพัฒนาผ้าทอมือในจังหวัดราชบุรีให้มีความร่วมสมัย ทั้งด้านรูปแบบและหน้าที่ใช้สอยในชีวิตประจำวัน ตอบโจทย์การตลาด และทำให้คนรุ่นใหม่เห็นคุณค่า โดยใช้ทฤษฎีการออกแบบและการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ตามแนวทางของ Alex Faickney Osborn

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ หม่อมหลวงสุรสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์
บรรณาธิการ

สารบัญ

-12-

พัฒนาการทางวัฒนธรรมของเมืองโบราณเวียงละกอน:
ข้อมูลใหม่จากการขุดค้นทางโบราณคดีที่วัดปงสนุกเหนือ

The Cultural Development of the Ancient Town Wieng Lagon: New information
from the Excavation at Wat Pongsanuk Nuea.

เมธี เมธาสีทธิ สุขสำเริง: Metee Medhasith Suksumret

-32-

การสร้างสรรค์ประติมากรรมตกแต่งเมืองร่วมสมัย สุขภาพวิถีไทย
The Contemporary Urban Sculpture of Thai Traditional Health.

อรัญ วานิชกร: Aran Wanichakorn

-59-

คุณค่าของพิธีกรรมเลี้ยงผีเจ้าพ่อขุนตานกับการแก้ปัญหาของชุมชน
ผู้ใช้น้ำแม่ตานในจังหวัดลำปาง

Values of the ritual spirit exhibit as environmental conflict resolution of watershed
communities at Mae Tan River, Lampang Thailand.

ภาณุวัฒน์ ชัยชนะ: Phanuwat Chaichana

-71-

แนวคิดและการปฏิบัติของการแทรกแซงด้วยการออกแบบ
Concept and Practice of Design Intervention.

ปรัชญา คัมภีรานนท์: Prachya Compiranont

-93-

วัฒนธรรมการบรรเลงดนตรีไทใหญ่ ประเภทเครื่องดีและเครื่องเป่าในเมืองเชียงตุง
รัฐซาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

Table of Content

Tai Yai's Musical Performing Culture of Percussion and Wind Musical Instruments
in Ken Tung Province, Shan State, the Republic of the Union of Myanmar.

ภัทระ คมขำ: Pattara Komkam

-117-

**การพัฒนาผ้าไหมให้มีสมบัติทำความสะอาดตัวเอง
เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกาย**

The Knowledge of Music Wisdom of Khmu in the Chiang Rai province.

นัตดาวดี บุญญะเดโช: Naddawadee Boonyadacho

วลัยกร นิตยพัฒน์: Walaikorn Nitayapha

-137-

จ่าง แซ่ตั้ง ยังมีอะไรให้ศึกษา ?

Tang Chang: Are there something to studies?

นวภู แซ่ตั้ง: Nawapooh Sae-tang

-159-

**โครงการพัฒนาผ้าทอมือด้วยการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและหน้าที่การใช้งาน:
กรณีศึกษาจังหวัดราชบุรี**

The Development of Hand-woven Textiles: The Change of Appearance and Function,
A Case Study from Ratchaburi Province.

วิทวัน จันทร์: Vitawan Chunthone

-181-

หลักเกณฑ์การจัดทำต้นฉบับบทความเพื่อพิจารณาเผยแพร่ในวารสารวิจิตรศิลป์

Criteria for Article for the Publication on Journal of Fine Arts.